

de brief van het bestuur op Coromandel van 28 februari bleek hoe slordig het bestuur op Sumatra's Westkust het goud had behandeld en daarom is het daarover ingelicht, opdat het in het vervolg preciezer zal optreden. De 300 gewone witte benzoë, die in 1763/64 zonder bestelling door de resident te Airhadji Jan Boudewijns werd verworven en te Batavia ondeugdelijk is gebleken, is door hem vergeed in goud tegen rsd 19 de Spaanse real. In de brief van eind december 1765 werd al bericht dat die voor zijn rekening waren gelaten. De handel op Sumatra's Westkust was in 1764/65 veel minder voordelig dan in het voorafgaande jaar. [fol. 881] Daar er niets op het gedrag van het bestuur valt aan te merken en de handel door de kinderpokken praktisch stil stond, zal men zich hierbij moeten neerleggen. Te Padang is in 1764/65 op een omgezet kapitaal bij inkoop van f 118.045 een winst gemaakt van f 53.223, of $45\frac{1}{10}\%$. Vergeleken met 1763/64 is er f 87513 minder omgezet en f 33.909 minder winst gemaakt. De inkoop van goud bestond maar uit $3203\frac{7}{8}$ taël, wat $2370\frac{5}{16}$ minder is, maar de levering van peper was 100.318 lb, of 42.943 lb meer. Te Airbangis werd in 1763/64 voor f 54.117 omgezet met een winst van f 19.944, of $36\frac{3}{16}\%$. In 1764/65 is bij een inkoopsprijs van f 36.017 een winst van f 12.690, of $35\frac{1}{5}\%$, gemaakt. Bij een in vergelijking met 1763/64 mindere omzet van f 18.100 is een mindere winst van f 7254 gemaakt. Het ingekochte goud bedroeg toen 1278 taël en in 1764/65 maar 984 taël, of 294 taël minder. [fol. 882] Te Baros was de handel voordeliger. Hoewel de omzet in 1764/65 bij een inkoopsprijs van f 4579 wel f 1663 minder is geweest dan in 1763/64, is er een winst van f 7086 op gemaakt, wat f 825 meer is dan in 1763/64 bij een omzet van f 6243. Er is in 1764/65 875 lb buitengewone witte benzoë ingekocht, 28.875 lb gewone witte en 250 lb kamfer, wat meer is dan 15.125 lb gewone witte benzoë en 250 lb kamferolie in 1763/64. Te Airhadji is op een aankoopbedrag van f 11.306 een winst van f 4646, of $41\frac{1}{8}\%$ behaald, terwijl in 1763/64 op f 10.132 een winst van f 4565, of 45 % werd behaald. Dit betekent dat er in 1764/65 f 1174 meer werd afgezet en f 81 meer gewonnen is. Er is in 1764/65 $290\frac{5}{16}$ taël goud verworven en 15.675 lb peper, wat respectievelijk $22\frac{1}{2}$ taël en 1400 lb meer is dan in het voorafgaande jaar. Op Pulau Tjinkuk is in 1764/65 omgezet voor f 32.526 met een winst van f 10.985, of $33\frac{3}{4}\%$, wat in het voorafgaande jaar f 60.743 is geweest met een winst van f 16.546, of $27\frac{1}{3}\%$, wat vergeleken met 1763/64 een mindere omzet van f 28.217 en een mindere winst van f 5561 is. [fol. 883] Aan goud is op Pulau Tjinkuk 838 taël ingekocht, wat 638 taël minder is dan in 1763/64, hoewel de leverantie van peper tot $38.162\frac{1}{2}$ lb is opgelopen, of $7162\frac{1}{2}$ lb meer. Op alle kantoren samen is dus voor een inkoopsprijs van f 202.474 afgezet, waarop een winst van f 88.632, of $43\frac{3}{5}\%$, is gemaakt, waarbij het goud op f 331,10,- het mark fijn is berekend. Volgens deze berekening is in 1763/64 op een som van f 336.816 en winst gemaakt van f 134.451, of ruim $39\frac{7}{8}\%$. Dus vergeleken met dit jaar is in 1764/65 de omzet f 134.341 minder geweest en de winst f 45.819, waar de mindere verwerving van goud uit voort is gekomen. De meerdere leverantie van peper van $154.155\frac{1}{2}$ lb, geeft hoop voor de toekomst, zeker daar het bestuur berichtte dat de inlander er zich vlijtig op toelegt. Ter verwerving van witte peper mag bij een aanzienlijk aanbod de prijs wat verhoogd worden. [fol. 884] Maar het bestuur schreef op 15 augustus 1766 dat daarop weinig hoop is. De voorraden bedroegen per eind augustus 1766 te Padang f 425.126, te Airbangis f 62.002, te Baros f 32.734, te Airhadji f 51.202 en te Pulau Tjinkuk f 169.195, of samen f 740.260. Het boekjaar 1765/66 ziet er, ondanks de onlusten te Passaman, voordeliger uit. De prijscourant geeft aan dat de Coromandelse textiel het vastgestelde percentage winst ruimschoots zal halen en ook de Bengaalse $30\frac{1}{2}\%$ en de Suratse $51\frac{1}{20}\%$. De administrateurs werden gemachtigd de door de Jonge Samuel aangevoerde textiel voor die prijs te verkopen en bovendien de 38 pakken uit Airhadji, die wegens de slechte staat van de pakhuizen naar Padang waren gezonden. Tevens is de resolutie van 4 juli 1765, waarbij de resident te Airbangis werd toegestaan een pak fijn gebleekte parkallen met 30 % winst te verkopen, goedgekeurd. Aan de buitenkant zag het er goed uit, maar bij opening bleek het beschadigd. [fol. 885] Uit de monsters bleek dat het niet voor de gewone prijs te verkopen was. Volgens de ontvangen prijscourant zullen de 64 pakken textiel die met de bark Mossel